

Қазақстан Республикасы ғылым және жоғары білім министрлігі
«Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті» КеАҚ

БЕКІТЕМІН

Академиялық сапа жөніндегі
комитетінің төрағасы

Б.Б. Абжалелов

«19» 01 2023ж.

ТҮЛЕК МОДЕЛІ

«Экология» білім беру бағдарламасы магистратура бойынша

Қызылорда, 2023

МАЗМҰНЫ

- Кіріспе
- 1 БББ сипаттамасы
- 2 Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері
  - 2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары
  - 2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері
  - 2.3 Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері
  - 2.4 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын құзіреттіліктер мен салыстыру матрицасы
  - 2.5 Маманның жеке қасиеттері
- Қорытындылар

КІРІСПЕ

Бітіруші түлектін құзіреттілік моделін әзірлеу Болон процесінің негізгі бағыттарын жүзеге асырудың құзіреттілік моделі белгілі дәрежедегі (лауазымды), белгілі бір бейіндегі маман қандай кәсіби міндеттерді шеше алуы керек деген сұраққа жауап беруге арналған. Стейкхолдерлер және барлық мүдделі тараптардың қажеттіліктеріне жауап беретін ЖОО бітірушінің заманауи үлгісін қалыптастыру Қорқыт Ата атындағы ҚҰ-ның басты стратегиялық мақсаты болып табылады және оқу үдерісіне қажетті кадрлық, оқу-әдістемелік, ақпараттық және материалдық-техникалық ресурстармен қамтамасыз етіледі. Университетте еңбек нарығында сұранысқа ие магистратура түлектерін сапалы даярлауды қамтамасыз ету үшін мақсатты кадрлық саясат және жүйелі түрде университеттің материалдық-техникалық базасын жақсарту жүргізіледі.

1БББ сипаттамасы

7M05247 – «Экология» білім беру бағдарламасы бойынша жаратылыстану магистрі кәсіби қызмет саласы: өндіріс, басқару, ғылыми-зерттеу және білім беру салалары,экологиялық мониторинг қызметі, қоршаған ортаның саласы мен адам денсаулығын бақылау саласында атқарады.

1.Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері

Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудың негізгі компоненттері білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері, объектілері, кәсіптік қызмет түрлері мен бағыттары, маманның құзіреттілік моделі туралы ақпаратты, оның ішінде дескрипторлар, білім беру бағдарламасына сәйкес құзіреттердің түрі және білім беру бағдарламасының нәтижелерін қамтиды.

2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары

Білім беру бағдарламасының мақсаты Адам мен табиғат арасындағы байланыс туралы ғылыми көзқарасы қалыптасқан, Қазақстан Республикасы аймағындағы түрлі өндіріс орындарында, кәсіпорындарда табиғи объектілерге экологиялық сараптама, экологиялық есеп жүргізе алатын, қоршаған ортаға кері антропогендік әсерлерді азайту мақсатында экологиялық қауіпсіз технологияларды жасай алатын, қоршаған ортаны қорғау саласында кәсіби дағдылары бар бәсекеге қабілетті, жоғары білікті мамандарды даярлау.

2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері:

- елдің инновациялық экономикасының міндеттеріне сәйкес келетін білікті кадрларды даярлау;
- ғылым мен инновацияны дамыту, жаңа идеяларды қалыптастыруға жастарды тарту үшін жағдай жасау;
- жалпыұлттық бірлікті, ұлттық мәдениетті және үйлесімді тұлғаны дамытуға қосқан үлесін арттыру

2.3 Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері

ЖҚ1/ОК1/ГС1

Ғылым тарихы мен философия қоғам өмірінің әлеуметтік-мәдени дамуын, мәдени өзіндік болмысты ашу және табудың мүмкін стратегиялары мен тәсілдерін, әлемнің практикалық және рухани дамуының нәтижелерін жалпылайды.Философия обобщает результаты практического и духовного развития мира, социокультурного развития общественной жизни, возможных стратегий и способов выявления и нахождения культурной самобытности.Philosophy synthesizes and summarizes the results of practical and spiritual development of the world, the socio-cultural development of public life, possible strategies and ways of identifying and finding cultural identity.

ЖҚ2/ОК2/ГС2

Білім алушы орфографиялық, лексикалықжәнеграмматикалық тұрғыдағы құзіреттіліктерге ие болады. Магистрант будет обладать орфографической, лексической и грамматической компетенцией. The undergraduate will have spelling, lexical and grammatical competence.

ЖҚ3/ОК3/ГС3

Білім беру жүйесінің ролі, оқытудың мақсаты, мазмұны, әдістері, принциптері, мектеп дидактикасы, оқыту формалары, кредиттік технология жүйесі, мектептегі тәрбие жұмысыныңерекшеліктері, оқытушы

мәдениетінің негізі жайлы білімі қалыптасады, баланың әртүрлі даму сатысындағы ақпараттармен танысып, оның педагогикалық ерекшеліктерін талдау; оқытушының жеке тұлғасына қойылатын талаптарды меңгерту дағдысы қалыптасады. Формируются знания о роли системы образования, цели, содержания, методах, принципах обучения, дидактике школы, формах обучения, системы кредитной технологии, особенностях воспитательной работы в школе, обосновах культуры преподавателя, знакомятся с информацией на различных этапах развития ребенка, анализировать его педагогические особенности; приобретаются навыки усвоения требований, предъявляемых личности обучающегося. Knowledge about the role of the education system, purpose, content, methods, principles of education, didactics of the school, forms of education, credit technology system, features of educational work in the school, the basics of the teacher's culture, get acquainted with information at various stages of development of the child, analyze its pedagogical features; acquire skills of mastering the requirements for the student's personality.

ЖҚ4/ОК4/ГС4

Жоғарғы мектеп психологиясында әлеуметтік ортада қарым-қатынастың психологиялық ерекшеліктерін талдау дағдысы дамиды, тұлға дамуы туралы психологиялық білімдер негізін, адам психикасының даму заңдылықтары мен механизмдері туралы білім қалыптастырады

Формирует основы психологических знаний о развитии личности, знания о закономерностях и механизмах развития психики человека, развиваются навыки анализа психологических особенностей общения в социальной среде/It forms the basis of psychological knowledge about the development of personality, knowledge of the laws and mechanisms of development of the human psyche, develop skills in analyzing the psychological characteristics of social communication

КҚ1/ПК1/РС1

Магистранттардың даму перспективалары саласындағы білімдерін және табиғи ресурстарды тиімді пайдаланудың әлемдік және отандық тәжірибесін қалыптастырады. Формирует знания у аспирантов в области перспектив развития и мирового и отечественного опыта эффективного использования природных ресурсов. Forms knowledge of graduate students in the field of development prospects and global and domestic experience of effective use of natural resources.

КҚ2/ПК2/РС2

Магистранттардың көрсеткіштері туралы білімдерін қалыптастыру; әлеуметтік-экологиялық факторлардың адам денсаулығына әсерінің сапасын және олардың нормалануын, сапаның әсерін сипаттайтын, сапасын қамтамасыз ету құралдары. Формирование знаний о показателях аспирантов; средства обеспечения качества воздействия социальных и экологических факторов на здоровье человека и их нормализации, характеризующие качество воздействия. Formation of knowledge about the performance of graduate students; means of ensuring the quality of the impact of social and environmental factors on human health and their normalization, characterizing the quality of the impact.

КҚ3/ПК3/РС3

Магистранттардың даму перспективалары саласындағы білімдерін және экологиялық құқық және басқаруды игерудің әлемдік және отандық тәжірибесін қалыптастырады. Он формирует знания аспирантов в области перспектив развития и мирового и отечественного опыта освоения экологического права и менеджмента. It forms the knowledge of graduate students in the field of development prospects and the global and domestic experience of mastering environmental law and management.

КҚ4/ПК4/РС4

Жоғары оқу орындарында педагогикалық қызметті жүзеге асыру, білім беру процесін жобалау және инновациялық білім беру технологияларын пайдалана отырып, оқу сабақтарының жеке легентүрлерін өткізу қабілетін қалыптастыру. Формирование способности осуществлять педагогическую деятельность в вузах, проектировать образовательный процесс и проводить отдельные виды учебных занятий с использованием инновационных образовательных технологий

formation of the ability to carry out pedagogical activities in universities, design the educational process and conduct certain types of training using innovative educational technologies.

КҚ5/ПК5/РС5

Магистранттардың даму перспективалары саласындағы білімдерін және Қоршаған орта және биологиялық көп түрлілікті сақтаудың әлемдік және отандық тәжірибесін қалыптастырады.

Формирует знания аспирантов в области перспектив развития и мирового и отечественного опыта сохранения окружающей среды и биологического разнообразия. Forms the knowledge of graduate students in the field of development prospects and global and domestic experience in preserving the environment and biological diversity.

КҚ6/ПК6/РС6

Магистранттардың қазіргі кезеңнің экологиялық проблемалары бойынша жетті білімалуы,

нормаланған сапада, біліктілігі жоғары маңдайрақлайды.Необходимую подготовку аспирантов по экологическим проблемам современного периода готовит высококвалифицированный специалист стандартизированного качества.The necessary education of graduate students on the environmental problems of the present period is prepared by a highly qualified specialist of standardized quality.

КҚ7/ПК7/РС7

Өзекті ғылыми проблеманы зерттеуде тәжірибе алу, оқыту процесінде алған кәсіби білімнің кеңейту және дербес ғылыми жұмысты жүргізудің практикалық дағдыларын қалыптастыру. Тәжірибе экономикалық білімді зерттеу, талдау және қолданудағы дағдыларын дамытуға бағытталған.

Приобретение опыта в исследовании актуальной научной проблемы, расширение профессиональных знаний, полученных в процессе обучения, и формирование практических навыков ведения самостоятельной научной работы. Практика направлена на развитие навыков исследования, анализа и применения экономических знаний.

Acquiring experience in the study of an actual scientific problem, expanding professional knowledge gained during training, and developing practical skills in conducting independent scientific work. The practice is aimed at developing the skills of research, analysis and application of economic knowledge.

КҚ8/ПК8/РС8

Жоғары оқу орындарында педагогикалық қызметті жүзеге асыру, білім беру процесінде жобалау және инновациялық білім беру технологияларын пайдалана отырып, оқу сабақтарының жекелеген түрлерін өткізу қабілетін қалыптастыру. Формирование способности осуществлять педагогическую деятельность в вузах, проектировать образовательный процесс и проводить отдельные виды учебных занятий с использованием инновационных образовательных технологий

formation of the ability to carry out pedagogical activities in universities, design the educational process and conduct certain types of training using innovative educational technologies.

КҚ9/ПК9/РС9

Магистранттардың көрсеткіштері туралы білімдерін қалыптастыру; Қоршаған ортаға физико-химиялық мониторинг жасалатын құрал-жабдықтар сапасын және олардың нормалануын, сапаның әсерін сипаттайтын құралдары. Формирование знаний о показателях аспирантов; Средства описания качества оборудования, используемого для физико-химического мониторинга окружающей среды, и их стандартизация, влияние на качество. Formation of knowledge about the performance of graduate students; Means of describing the quality of equipment used for physical and chemical monitoring of the environment, and their standardization, impact on quality.

КҚ10/ПК10/РС10

Магистранттардың көрсеткіштері туралы білімдерін қалыптастыру; Қоршаған ортаның агроценоз экологиясына мониторинг жасалатын құрал-жабдықтар сапасын және олардың нормалануын, сапаның әсерін сипаттайтын құралдары. Формирование знаний о показателях аспирантов; Средства, описывающие качество оборудования, используемого для мониторинга экологии агроценозов окружающей среды и их стандартизация, влияние качества. Formation of knowledge about the performance of graduate students; Tools describing the quality of equipment used to monitor the ecology of environmental agrocenoses and their standardization, the impact of quality.

КҚ11/ПК11/РС11

Магистранттардың қазіргі кезеңнің экологиялық проблемалары бойынша жеті білім алуы, нормаланған сапада, біліктілігі жоғары маңдайрақлайды.Необходимую подготовку аспирантов по экологическим проблемам современного периода готовит высококвалифицированный специалист стандартизированного качества.The necessary education of graduate students on the environmental problems of the present period is prepared by a highly qualified specialist of standardized quality.

КҚ12/ПК12/РС12

Осы пәнді оқу барысында магистрант мынадай құзыреттердің бір бөлігін кеңейтеді және тереңдетеді: әртүрлі техникалық және экологиялық талаптарды сақтай отырып, техникалық тапсырмаға және нормативтік-техникалық құжаттамаға сәйкес кәсіби қызмет объектілерін жобалауға қатысу қабілетінің болуы және жобалық шешімдердің негіздемесін жүргізу қабілетінің болуы. В процессе изучения данной дисциплины магистрант расширяет и углубляет части следующих компетенций: способность принимать участие в проектировании объектов профессиональной деятельности в соответствии с техническим заданием и нормативно-технической документацией, соблюдая различные технические и экологические требования и способность проводить обоснование проектных решений.

In the course of studying this discipline, the master's student expands and deepens parts of the following competencies the ability to take part in the design of professional activity objects in accordance with the technical

task and regulatory and technical documentation, observing various technical and environmental requirements, and the ability to justify design decisions.

КҚ13/ПК13/РС13

Ғылыми зерттеулер мен өнертапқыштық шығармашылық саласында магистранттарды теориялық және практикалық даярлау. Ғылыми міндеттерді шешу әдістері, теориялық және эксперименттік зерттеулер әдіснамасы; Өлшеу нәтижелерін өңдеу және қателікті бағалау; Ғылыми зерттеу тұжырымдарын тұжырымдау; Ғылыми зерттеу нәтижелері бойынша есеп, баяндама немесе мақала жасау; Ұсынылатын өнертабыстарға өтінімдерді ресімдеу; Эксперименттік зерттеулер деректері бойынша эмпирикалық тәуелділіктерді шығару; Ғылыми-зерттеу қызметін жоспарлау және басқару. Теоретическая и практическая подготовка магистрантов в области научных исследований и изобретательского творчества. Методы решения научных задач, методологию теоретических и экспериментальных исследований; Обработка результатов измерений и оценка погрешности; Формулировка выводов научного исследования; Составление отчета, доклада или статьи по результатам научного исследования; Оформление заявок на предлагаемые изобретения; Вывод эмпирических зависимостей по данным экспериментальных исследований; Планирование и управления научно-исследовательской деятельностью.

Theoretical and practical training of master's students in the field of scientific research and inventive creativity. Methods for solving scientific problems, methodology of theoretical and experimental research; Processing of measurement results and error assessment; Formulation of the conclusions of the scientific study; Preparation of a report, report or article based on the results of a scientific study; Preparation of applications for the proposed inventions; Conclusion of empirical dependencies based on experimental data; Planning and management of research activities.

2.4 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын күзіндеттіліктермен салыстыру матрицасы

Күзіндеттілік	ОЖН1/ПРО1/PLO1	ОЖН2/ПРО2/PLO2	ОЖН3/ПРО3/PLO3	ОЖН3/ПРО4/PLO4
ЖҚ1/ОК1/GC1	+			
ЖҚ2/ОК2/GC2	+			
ЖҚ3/ОК3/GC3	+			
ЖҚ4/ОК4/GC4	+			
КҚ1 /ПК1/РС 1			+	
КҚ2 /ПК2 /РС 2		+		
КҚ 3/ПК3/РС3		+		
КҚ 4 /ПК4 /РС4				+
КҚ5 /ПК5/РС 5		+		
КҚ6 /ПК6 /РС 6			+	
КҚ 7/ПК7/РС7			+	
КҚ 8 /ПК8 /РС8				+
КҚ 9/ПК 9/РС9				+
КҚ 10/ПК 10/РС10		+		
КҚ 11/ПК 11/РС11				+
КҚ 12/ПК 12/РС12		+		
КҚ 13/ПК 13/РС13			+	
КҚ 14/ПК 14/РС14			+	

2.5.«7М05247 - Экология» білім беру бағдарламасы бойынша маманның жеке қасиеттері

Оқуды бітіргеннен кейін эколог мамандарауыл шаруашылығы, өнеркәсіп қалдықтарын қайта өңдеудің және бұзылған жерлерді қалпына келтірудің инновациялық әдістерін, биологиялық бақылау көмегімен табиғи ортаны жақсарту және ластанған учаскелерді тазарту бойынша инженерлік қағидаттарды пайдалана отырып, организмдер мен түрлі қоғамдастықтардың бөлу заңдылықтарының әр түрлерінің экологиялық ерекшеліктерін меңгеріп шығады.

Оқуды бітіргеннен кейін эколог мамандар табиғи ресурстарды пайдалану және реттеу басқармасы, экология департаменті орман ауылшаруашылық басқармасы, табиғатты қорғау ұйымдарында, оқу және ғылыми мекемелерде, ғылыми-зерттеу зертханаларында, ірі өнеркәсіптік кәсіпорындарда, зауыттарда (эколог қызметін атқарады), экология саласындағы жобалау компанияларында жұмысқа орналаса алады.

Кафедра меңгерушісі

Г.К.Сыдыкова